

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/6/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712202820
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6712202820.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Oľgy Maľovej v právnej veci navrhovateľky W. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom ul. H. S. č. XXXX/X, XXX XX R., právne zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Radomír Bžán, s. r. o., so sídlom Nám. Ľ. Štúra 2, 811 02 Bratislava, IČO: 36 861 227, proti odporcom 1/ O. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom ul. H. S. XXXX/X, XXX XX R. a 2/ Deutsche Leasing Slovakia, s. r. o., so sídlom ul. Prievozská 4B, 821 09 Bratislava, IČO: 35813474, právne zastúpeného spoločnosťou Rödl & Partner Advokáti s. r. o., so sídlom ul. Lazaretská 8, 811 08 Bratislava, IČO: 36 855 707, o určenie neplatnosti vyhlásenia ručiteľa, o odvolaní odporcu v 2/ rade proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 9C/22/2012-157 z 25. 10. 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom určil, že vyhlásenie ručiteľa O. A. z XX.XX.XXXX za dlžníka obchodnú spoločnosť Aquadol Slovakia, s.r.o. je neplatné. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania.

V dôvodoch rozhodnutia okresný súd uviedol, že navrhovateľka sa návrhom z 13.02.2012, doručeným okresnému súdu dňa 22.02.2012 domáhala, aby okresný súd určil, že vyhlásenie ručiteľa O. A. z 07.06.2006 za dlžníka, obchodnú spoločnosť Aquadol Slovakia, s.r.o., je neplatné. Návrh zdôvodnila tým, že s odporcom v 1/ rade dňa 12.09.1992 uzavreli manželstvo. Odporca 1/ ako ručiteľ dňa 07.06.2006 podpísal vyhlásenie za dlžníka, t. j. za obchodnú spoločnosť Aquadol Slovakia, s.r.o., ktorým sa za obchodnú spoločnosť zaručil, že ak dlžník nesplní akýkoľvek záväzok, ktorý vyplýval zo zmluvy o finančnom leasingu č. 02710404, uzavretej medzi odporcom 2/ a obchodnou spoločnosťou, uhradí ho odporca 1/ na základe predmetného vyhlásenia. Navrhovateľka o uvedenom úkone odporcu 1/ nevedela. Nešlo o bežnú záležitosť týkajúcu sa spoločných vecí v zmysle § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odporca 1/ na tento úkon nemal súhlas navrhovateľky. Nedostatok súhlasu jedného z manželov na úkon druhého manžela, ktorý presahuje rámec obvyklej správy spoločného majetku má za následok relatívnu neplatnosť takéhoto právneho úkonu. Vyhlásenie ručiteľa (odporcu 1/) odporuje dobrým mravom a takýto právny úkon je absolútne neplatný podľa § 39 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V rozpore s dobrými mravmi bolo konanie odporcu 1/ smerujúce k možnosti exekučného uspokojenia pohľadávky z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov do výšky 3.000.000,- EUR, ak v čase vyhlásenia nemal relevantný majetok a reálne nebol schopný predmetný záväzok splniť.

Okresný návrh považoval za dôvodný a v celom rozsahu mu vyhovel. Dospel k názoru, že podpísanie ručiteľského vyhlásenia odporcom 1/, ktorý bol zároveň spoločníkom obchodnej spoločnosti Aquadol Slovakia, s.r.o. so sídlom Dolná Lehota je právnym úkonom, ktorý obchádza zákon v ustanovení

§ 106 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého spoločník ručí za záväzky spoločnosti do výšky svojho nesplateného vkladu zapísaného v obchodnom registri. Tento názor je odôvodnený vzhľadom na personálne prepojenie odporcu 1/ ako ručiteľa (fyzickej osoby) a zároveň spoločníka v obchodnej spoločnosti Aquadol Slovakia s.r.o.. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka je neplatný právny úkon, ktorý zákonu odporuje alebo obchádza zákon.

Proti rozhodnutiu okresného súdu sa odvolal odporca 2/. Uviedol, že zákonné ručenie spoločníka v spoločnosti s ručením obmedzeným stanovuje rozsah, v ktorom možno od spoločníka požadovať plnenie pre prípad nesplnenia pohľadávok veriteľa spoločnosti samou obchodnou spoločnosťou, na ktorej podnikaní sa spoločník zúčastňuje svojím obchodným podielom. V prípade dobrovoľného ručenia sa ručiteľ stáva ďalším priamym dlžníkom veriteľa, v prospech ktorého písomne vyhlásil svoju vôľu uspokojiť ho pre prípad nesplnenia záväzku zo strany pôvodného dlžníka. Zákon nevyklučuje spoločníkov alebo konateľov obchodných spoločností zo spôsobilosti takýmto spôsobom sa zaväzovať v rámci obchodných záväzkových vzťahov. Prejav odporcu 1/, ktorým dobrovoľne vyjadril vôľu poskytnúť veriteľovi zabezpečenie jeho nárokov prevzatím ručiteľského záväzku, ktorého obsahom bolo plnenie presahujúce hodnotu záväzku spoločnosti, za ktorého splnenie ručil ako spoločník do výšky svojho vkladu nezapísaného v obchodnom registri, bol v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti. Okresný súd v dôvodoch rozhodnutia nevysvetlil ako právne posúdil tvrdenú rozpornosť s dobrými mravmi a akými úvahami sa pritom riadil. Rovnako nevzal do úvahy, že rozsudkom Okresného súdu Zvolen, č. k. 13C/4/2012 z 26.03.2012, právoplatný a vykonateľný dňom 30.04.2012 bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo navrhovateľky a odporcu 1/. Nemožno predpokladať právne účinky ručiteľského vyhlásenia vo sfére spoločných vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov z dôvodu neexistencie spoločných vecí. Exekúciou pohľadávky odporcu 2/ nie je postihnuteľný majetok vo výlučnom vlastníctve navrhovateľky, resp. jej majetkový podiel. Navrhovateľka nepreukázala naliehavý právny záujem na navrhovanom určení a neuniesla dôkazné bremeno. Navrhol, aby odvolací súd vyslovil platnosť ručiteľského vyhlásenia odporcu 1/. Ak by odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu navrhol, aby vo výroku vyslovil prípustnosť dovolania, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu.

K odvolaniu odporcu 2/ sa vyjadrila navrhovateľka. V dôvodoch písomného vyjadrenia uviedla, že právny úkon odporcu 1/ je absolútne neplatný. Odporca 1/ sa bez súhlasu navrhovateľky, ktorá je jeho manželkou stal spoločným dlžníkom popri obchodnej spoločnosti a cieľom tohto konania bolo vytvorenie možnosti exekučného uspokojenia pohľadávky z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva. Uvedené konanie odporuje dobrým mravom a je postihnuté absolútnou neplatnosťou právneho úkonu, pretože odporca 1/ v čase uskutočnenia ručiteľského vyhlásenia nemal reálny majetok postihnuteľný exekúciou.

Krajský súd ako súd odvolací, vec preskúmal na základe odvolania odporcov podľa § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte len „O. s. p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil ako vo výroku vecne správny.

Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 145 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

V predmetnej veci sa navrhovateľka návrhom z 13.02.2012, doručeným okresnému súdu 22.02.2012, domáhala určenia neplatnosti ručiteľského vyhlásenia odporcu 1/ z 07.06.2006 za dlžníka - obchodnú spoločnosť Aquadol Slovakia s.r.o.. Krajský súd preskúmaním veci zistil, že navrhovateľka a odporca 1/ sú manželia (manželstvo uzavreli 12.09.1992) a zákonný rozsah ich bezpodielového spoluvlastníctva

nebol ku dňu podania návrhu na začatie konania ich dohodu modifikovaný alebo menený. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 13C/4/2012-19 z 26.03.2012, právoplatným dňa 30.04.2012 bolo bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov konania (navrhovateľky a odporcu 1/) zrušené. Odporca 1/ dňa 07.06.2006 podpísal vyhlásenie ručiteľa v zmysle § 303 a nasl. Obchodného zákonníka za dlžníka obchodnú spoločnosť Aquadol, s.r.o., so sídlom Dolná Lehota, ktorým sa zaručil, že uspokojí spoločnosť Deutsche Leasing Slovakia, spol. s.r.o., so sídlom v Bratislave, ak obchodná spoločnosť Aquadol, s.r.o., nespĺní akýkoľvek svoj záväzok vyplývajúci zo Zmluvy o finančnom leasingu č. 02710404 z 07.06.2006, uzavretej medzi finančným prenajímateľom (Deutsche Leasing Slovakia, s. r. o.) a leasingovým nájomcom (Aquadol s. r. o.). Predmetnom leasingovej zmluvy bolo financovanie kúpnej ceny plniacej linky v hodnote 2.990.000,- EUR. V čase podpísania ručiteľského vyhlásenia odporca 1/ bol spoločníkom obchodnej spoločnosti Aquadol, s.r.o.. O právnom úkone neinformoval navrhovateľku (manželku) a k dňu 07.06.2006 nevlastnil ani žiadny osobný majetok relevantnej hodnoty, okrem majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorý by mohol byť predmetom exekučného konania, pokiaľ by nespĺnil záväzok zo Zmluvy o finančnom leasingu z 07.06.2006. Odporca 2/ si návrhom z 24.07.2009 v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave uplatnil titulom ručenia proti odporcovi 1/ ako aj ďalším žalovaným (L.. O., F., L.. S.) nárok na zaplatenie istiny 1.405,699,15 EUR s príslušenstvom z titulu ručenia za záväzky spoločnosti Aquadol Slovakia s.r.o., zo zmluvy o finančnom leasingu z 07.06.2006. Rozhodcovský súd o nároku navrhovateľa rozhodol dňa 19.12.2011 rozsudkom sp. zn. Rsp V-59/2009 tak, že odporcu 1/ zaviazal na zaplatenie žalovanej sumy (spoločne a nerozdielne s ostatnými žalovanými) vo výške 1.405.690,15 EUR. Na Okresnom súde Bratislava I. je v súčasnosti vedené konanie o zrušenie vyššie uvedeného rozhodcovského rozsudku, ktorého účastníkom je aj odporca 1/ (v procesnom postavení navrhovateľa v 2/ rade), vec zatiaľ nebola právoplatne skončená. Navrhovateľka na vyššie uvedenom základe navrhla, aby súd určil, že vyhlásenie ručiteľa, O. A. z 07.06.2006 za dlžníka je neplatné, pretože cieľom právneho úkonu bolo vytvoriť možnosť exekučného uspokojenia pohľadávky v sume 3.000.000 EUR z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Tento úkon odporuje dobrým mravom a je absolútne neplatný, pretože dlžník - obchodná spoločnosť Aquadol, s.r.o. a ani ručiteľ (odporca 1/) v čase ručiteľského vyhlásenia neboli záväzok reálne schopní splniť. Okresný súd návrhu v celom rozsahu vyhovel, pretože odporcom 1/ realizovaný právny úkon obchádza ustanovenie § 106 Obchodného zákonníka.

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k názoru, že ručiteľské vyhlásenie odporcu 1/ z 07.06.2006 je právny úkon, ktorý odporuje dobrým mravom a podľa § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný. Krajský súd k veci uvádza, že podľa aktuálnej právnej úpravy v režime bezpodielového spoluvlastníctva bežné veci, týkajúce sa spoločných vecí, môže vybavovať každý s manželom. V iných ako bežných veciach týkajúcich sa spoločných vecí zákon vyžaduje súhlas oboch manželov, inak je takýto právny úkon neplatný (relatívne). Občiansky zákonník neuvádza výslovne, čo sa rozumie bežnou vecou, preto pri interpretácii tohto pojmu treba prihliadať na povahu, hodnotu a účel veci, na ktorý vec obvykle slúži. Z právnych úkonov uskutočnených manželmi, ktoré sa týkajú spoločnej veci (bez ohľadu na to, či ide bežnú alebo „ostatnú“ vec) sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne. Právny úkon sa „týka spoločnej veci“ vtedy, ak sa vzťahuje k obsahu vlastníckeho práva konkrétnej veci patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (priamy vzťah k spoločným veciam), resp. ak sa účinky tohto právneho úkonu prejavujú vo sfére spoločných vecí (nepriamy vzťah k spoločným veciam). V predmetnej veci sa odporca 1/ vyhlásením z 07.06.2006 zaručil za obchodnú spoločnosť Aquadol s.r.o., že v prípade, keď dlžník (obchodná spoločnosť Aquadol, s.r.o.) nespĺní akýkoľvek záväzok zo Zmluvy o finančnom leasingu č. 027110404, tak ho uhradí odporca 1/ ako ručiteľ. Predmetnom zmluvného vzťahu založeného zmluvou o finančnom leasingu bolo financovanie kúpy plniacej linky vo výške dohodnutej kúpnej ceny 2.990.000,- EUR bez DPH. Z hľadiska právneho posúdenia bolo rozhodujúce, či právny úkon uskutočnený odporcom 1/ sa týkal spoločných vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a či išlo o vybavovanie bežnej veci. Podľa názoru krajského súdu v danej veci bolo potrebné vychádzať z nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 26/2010 z 08.12.2010. Odporca 1/ sa v zmysle vyhlásenia z 07.06.2006 stal individuálnym ručiteľom za záväzok obchodnej spoločnosti Aquadol, s.r.o.. Dôsledkom tohto právneho úkonu nie je síce priama zodpovednosť navrhovateľky ako osobného dlžníka za uvedený záväzok, ale právny úkon vytvára stav, keď veriteľ (odporca 2/) má možnosť v prípade nespĺnenia záväzku odporcom 1/ domáhať uspokojenia svojej pohľadávky v exekučnom konaní aj z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (§ 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Práve táto skutočnosť odôvodňuje záver, že prevzatie ručiteľského záväzku odporcom 1/ nebolo bežnou záležitosťou (vzhľadom na povahu a výšku záväzku),

dotýkajúcou sa spoločných vecí oboch manželov podmienenou súhlasom navrhovateľky (manželky odporcu 1/). Účinky právneho úkonu odporcu 1/ mali spôsobilosť prejavíť sa vo sfére spoločných vecí, keďže odporca 1/ v čase uskutočnenia ručiteľského vyhlásenia, t. j. ku dňu 07.06.2006 ani v súčasnosti nedisponuje osobným majetkom v takej výške, aby postačoval na exekučné uspokojenie pohľadávky veriteľa (odporcu 2/). Na danom závere najmä so zreteľom na výšku ručiteľského záväzku nemení nič ani skutočnosť, že ručiteľský záväzok prevzali spoločne 4 osoby. Zistený skutkový stav je potrebné právne podriaďiť pod ustanovenie § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odporca 1/ si nezabezpečil súhlas navrhovateľky k uvedenému úkonu, avšak vzhľadom na vznesenú námietku premičania odporcom 2/, nebol dôvod skúmať podmienky relatívnej neplatnosti tohto právneho úkonu. Povinnosťou súdu však bolo z úradnej moci zisťovať, či ručiteľské vyhlásenie odporcu 1/ nie je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak svojím obsahom alebo sledovaným účelom porušuje všeobecne spoločensky uznávané morálne zásady, ktoré sa týkajú vzťahov a konania medzi ľuďmi v demokratickej spoločnosti. Odporca 1/ realizoval právny úkon bez súhlasu navrhovateľky (manželky) a v čase uskutočnenia nemal leasingový nájomca - dlžník (obchodná spoločnosť Aquadol, s.r.o.) a ani odporca 1/ vo výlučnom vlastníctve relevantný majetok postihnuteľný exekúciou, čo v konaní bolo preukázané. Navrhovateľ sa teda neprimerane zaručil za riziko podnikania obchodnej spoločnosti a presadil svoj záujem na úkor spoločného majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva. Odvolací súd nemal pochybnosť, že účelom právneho úkonu realizovaného odporcom dňa 06.07.2006 bolo vytvorenie možnosti exekučného uspokojenia pohľadávky veriteľa z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd považoval právny úkon - ručiteľské vyhlásenie odporcu 1/ zo 07.06.2006 za absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi.

Odvolanie odporcu 2/ nebolo dôvodné. Pre občianskoprávne vzťahy je charakteristická zásada slobodnej vôle, ktorá sa prejavuje aj v možnosti slobodného nakladania s majetkom, majetkovými hodnotami a právami (zmluvná voľnosť). Zmluvná sloboda predpokladá slobodnú možnosť vstupovať do zmluvných vzťahov s akýmkoľvek subjektom a na akýkoľvek zákonom dovolený účel. Ak odporca 1/ ako spoločník s obmedzeným ručením v obchodnej spoločnosti dobrovoľne a nad rámec svojich zákonných povinností (§ 106 Obchodného zákonníka) prejavil vôľu poskytnúť veriteľovi zabezpečenie nárokov aj prevzatím ručiteľského záväzku, tento prejav vôle zodpovedá jeho zmluvnej autonómii. Uplatňovanie tejto zásady v súkromnom práve má svoje zákonné limity a je prípustné iba v rozsahu, ktorý nepopiera spoločnosťou všeobecne uznávané mravné pravidlá správania sa a hodnoty, t. j. neodporuje dobrým mravom. V danom prípade sa odporca 1/ dobrovoľne zriekol občianskoprávnej ochrany a nad zákonný rámec sa zaručil za konanie obchodnej spoločnosti spôsobom, ktorý značne presahoval jeho finančné a majetkové pomery na úkor spoločného majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Odporca realizoval podnikateľskú činnosť účasťou na podnikaní obchodnej spoločnosti (spoločnosti s ručením obmedzeným), pričom riziko podnikania, ktoré bolo spojené s platobnou neschopnosťou obchodnej spoločnosti zaťažovalo len obchodnú spoločnosť. Ručenie spoločníka je obmedzené do výšky jeho nesplateného vkladu zapísaného v Obchodnom registri. Ak odporca 1/ bez súhlasu navrhovateľky právnym úkonom preniesol záväzok vyplývajúci z jeho podnikateľskej činnosti aj na navrhovateľku a vytvoril možnosť exekučného uspokojenia pohľadávky veriteľa obchodnej spoločnosti Aquadol, s.r.o. z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, t. j. aj z majetku navrhovateľky. Uvedený prejav zmluvnej autonómie odporuje dobrým mravom, čo ho kvalifikuje ako absolútne neplatný. Bez právnej relevancie k tomuto záveru je potom okolnosť, či odporca 1/ svoju podmienenú pohľadávku z dôvodu ručenia prihlásil do reštrukturalizačného konania voči dlžníkovi (Aquapol, s.r.o.). Rovnako na tento záver nemá vplyv prípadné posúdenie zodpovednosti odporcu 1/ za spôsobenú škodu (nepravdivým ručiteľským vyhlásením), ktoré môže byť predmetom samostatného konania, ak by takýto návrh bol na súd podaný.

Návrh na „určenie neplatnosti vyhlásenia ručiteľa“ je určovacím návrhom v zmysle § 80 ods. 1 písm. c) O.s.p. Zákonným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby vždy je preukázanie naliehavého právneho záujmu na navrhovanom určení. Naliehavý právny záujem je daný vtedy, ak vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom existuje stav objektívnej právnej neistoty, ktorý je ohrozením navrhovateľovho postavenia. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit a súvisí s vyriešením otázky, či žalobným návrhom možno dosiahnuť odstránenie neistoty v právnom postavení navrhovateľa. Neosvedčenie naliehavého právneho záujmu je prvoradým dôvodom pre zamietnutie

návrhu bez potreby skúmať meritum veci. Navrhovateľka sa v danom prípade domáhala určenia neplatnosti právneho úkonu, t. j. ručiteľského vyhlásenia odporcu 1/ z 07.06.2006. Právny záujem na navrhovanom určení preukázala ako naliehavý, pretože v prípade exekučného konania vyvolaného odporcom 2/ na základe rozhodcovského rozsudku Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave z 19.12.2011, je dôvodné predpokladať, že navrhovateľka by bez vlastného zavinenia mohla prísť o celý majetok. S ohľadom na formulovanie žalobnej žiadosti je zrejmé, že vyhovením návrhu možno odstrániť stav právnej neistoty v postavení navrhovateľky aj s ohľadom na výsledok konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I, pod sp. zn.27Cb/8/2012, o zrušenie rozhodcovského rozsudku Rozhodcovského súdu Slovenskej, obchodnej a priemyselnej komory, sp. zn. Rsp. V-59/2009 z 19.12.2011, ak by súd návrh zamietol. Poskytnutie právnej ochrany navrhovateľke je opodstatnené aj po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov v danom prípade zaniklo z dôvodu podľa § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože odporca získal oprávnenie na podnikateľskú činnosť. Rozsudkom Okresný súd Zvolen, č. k. 13C/4/2012-19 z 26.03.2012, ktorý sa stal právoplatným a vykonateľným dňa 30.04.2012, zrušil bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov (navrhovateľky a odporcu 1/). Skutočnosť, že došlo k zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov neoslabuje právny záujem navrhovateľky na určení neplatnosti právneho úkonu. Právnym dôsledkom zániku manželstva je skutočnosť, že manželia veci prestávajú nadobúdať do bezpodielového spoluvlastníctva. Každý z manželov nadobúda veci do svojho výlučného vlastníctva, resp. v prípade vzájomnej dohody do podielového spoluvlastníctva. Zánik a vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva nenastávajú súčasne, ale právna úprava výslovne neuvádza, akým spôsobom sa riešia vzájomné majetkové vzťahy v čase od zániku do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Na riešenie týchto vzťahov sa použijú ustanovenia upravujúce vzťahy obsahom najbližšie t. j. ustanovenia § 143 a nasl. Občianskeho zákonníka o bezpodielovom spoluvlastníctve. Možno teda uzavrieť, že i keď došlo k zániku bezpodielového spoluvlastníctva rozhodnutím súdu, naďalej existuje právny záujem zohľadniť prípadné možné účinky ručiteľského vyhlásenia odporcu 1/ vo vzťahu k spoločným veciam (nadobudnutým počas trvania BSM a doposiaľ nevyporiadaným), a to až do rozdelenia spoločne nadobudnutého majetku a usporiadania vzájomných nárokov vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva medzi navrhovateľkou a odporcom 1/.

V predmetnej veci krajský súd nezistil zákonný dôvod (§ 238 ods. 3 O.s.p.) pre vyslovenie prípustnosti dovolania, pretože v konaní nie je potrebné riešiť právnu otázku zásadného významu. Otázky formulované odporcom 2/ už boli vyriešené judikatúrou všeobecných aj Ústavného súdu SR. Prevzatie ručiteľského vyhlásenia podľa § 303 a nasl. Obchodného zákonníka odporcom 1/, ktorý je fyzickou osobou a zároveň spoločníkom v obchodnej spoločnosti s obmedzeným ručením je v súlade s právnym poriadkom, pretože je vyjadrením zásady zmluvnej voľnosti charakteristickej pre súkromnoprávne vzťahy, ktorá účastníkom týchto vzťahov umožňuje uzatvoriť akýkoľvek záväzkový vzťah pre akýkoľvek účel, ktorý nie je v rozpore s právom. Nie je však prijateľný právny úkon ručiteľa, ktorý svojím obsahom a účelom popiera základné etické princípy spoločnosti, na ktorých je právny poriadok vybudovaný (napr. zásada ochrany slabšieho). Naliehavý právny záujem na určení absolútnej neplatnosti právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi na strane manželky (manžela) je daný aj po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov až do úplného rozdelenia spoločného majetku a usporiadania vzájomných nárokov manželov patriacich do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva.

Okresný súd vyhodnotil právny úkon odporcu 1/ (vyhlásenie ručiteľa) za neplatný z dôvodu obchádzania zákona, § 106 Obchodného zákonníka. Kogentnosť právnej úpravy v § 106 Obchodného zákonníka spočíva v tom, že jej pôsobenie nemôžu subjekty právneho vzťahu vylúčiť, t. j., aby spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným neručil za záväzky spoločnosti do výšky svojho nesplateného vkladu zapísaného v obchodnom registri. Uvedená norma ale nezakazuje spoločníkovi, aby na seba prevzal ručiteľský záväzok zmluvne aj vo vyššom rozsahu. Podľa článku 2 ods. 3 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky: Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Konanie odporcu 1/ nebolo zakázané zákonom, preto sa zákonu neprieči, ani ho neobchádza, je však rozpore s dobrými mravmi, pretože odporca 1/ ako spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným presadil svoje záujmy spoločníka na úkor spoločného majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Krajský súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vo výroku vecne správny.

Navrhovateľka si uplatnila právo na náhradu trov konania, ale trovy odvolacieho konania nevyčíslila v lehote do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 151 ods. 2 O. s. p., ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčíslil, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V odvolacom konaní mohli vzniknúť navrhovateľke iba trovy právneho zastupovania za 1 úkon právnej služby uskutočnený advokátom JUDr. Radomírom Bžánom. Trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní navrhovateľka nevyčíslila. Iné trovy odvolacieho konania zo spisu nevyplývajú. Pri verejnom vyhlásení rozsudku odvolací súd navrhovateľke trovy odvolacieho konania priznal. Týmto rozhodnutím v zmysle § 151 ods. 2 O. s. p. odvolací súd pre nevyčíslenie trov právneho zastúpenia nie je viazaný a z tohto dôvodu navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd nepriznal. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.